

Manažerské filmy

Po zhlédnutí vybraného filmu zodpovězte na následující dotazy:

A: Zaujala Vás ve filmu nějaká významná věta, nebo scéna? Pokud ano, bylo její působení založeno spíše na emočních nebo racionálních výrazových prostředcích? (5 b.)

B: Doporučili byste film Vaším kolegům? Proč? (Rozveďte prosím, i pokud je Vaše odpověď záporná. (5 b.)

C: U každého filmu jsou 2 otázky specifické pro daný film. Dle možností a zájmu zodpovězte (5b. za každou podotázku).

1. Wall Street 2 – Money never sleeps (1987)

Gordon Gekko (Michael Douglas), bývalý finanční žralok, kterého pojistné podvody a praní špinavých peněz dostaly před 23 lety za mříže, stojí před branami věznice jako změněný a možná i lepší člověk. Jeho vyhlídky nejsou nijak růžové, skrz prsty se na něj dívají nejen jeho bývalí kolegové, ale i dcera Winnie (Carey Mulligan), která s ním záměrně zpřetrhala všechny vazby. Jistým mostem k dceři by se mohl stát její snoubenec Jacob (Shia LaBeouf), který nápadně připomíná postavu Charlieho Sheena z prvního dílu. Také je to mladý finanční dravec připravený chytit šanci za pačesy a už ji nepustit. Vydělává pohádkové peníze ve společnosti svého mentora Louise Zabela (Frank Langella), jenže série falešných obvinění firmy z obrovských dluhů vedou k hlubokému propadu jejích akcií. Na dno tak padne i Jacob, který se vypraví na přednášku svého potenciálního tchána, v níž napravený hříšník předjímá příchod světové finanční krize. Po přednášce Jacob Gekko vyhledá a uzavře s ním zvláštní dohodu. Gekko využije svých dávných kontaktů a pomůže mu zjistit, kdo a proč zničil firmu jeho chleboďárce. A Jake mu na oplátku proklestí cestu k jeho dceři. Klíčová otázka ovšem zní: Dá se Gordonu Gekkovi skutečně věřit?

- 1) Jaký názor má Gordon Gecko na neziskové společnosti?
- 2) Jaký je název knihy, kterou Gordon Gecko napsal ve vězení? Kterou základní ekonomickou poučku Vám připomíná?

2. The Insider (1999)

Špičkový reportér a producent populární televizní show 60 minut Lowell Bergman (Al Pacino) získá důkazy o tom, že zástupci velkých tabákových koncernů křivě přísahali před soudem. Naprosto důvěryhodným zdrojem informací ze zákulisí tabákového průmyslu je Jeffrey Wigand (Russell Crowe), který se ve zlém rozešel se svým zaměstnavatelem a rozhodl se říci pravdu o škodlivosti a návykovosti kouření před televizními kamerami. Skutečnost je totiž mnohem horší než je obecně známo. Tabákové společnosti obviní Wiganda z porušení smlouvy o mlčenlivosti. Žaloba je jen částí nevybíravého psychického nátlaku, kterému Wigand s pomocí reportéra Bergmana čelí. Ve svém přesvědčení vytrvá, i když se jeho život

postupně rozpadá, přijde o majetek a manželka požádá o rozvod. Stejně těžká zkouška ale čeká i na Lowella Bergmana. Když je pořad konečně připraven, zahrnou jeho odvysílání šéfové televizní stanice, obávající se miliardové žaloby ze strany tabákových koncernů. Bergman se postaví za svého informátora a pustí se do nerovného, zdánlivě předem ztraceného boje o právo veřejnosti znát pravdu

- 1) Vedení firmy mohlo tvrdit, že tajení informací je v nejlepším zájmu firmy a jejich akcionářů. Popište, pro koho dalšího by to mohlo být výhodné.
- 2) Jeffrey Wigand mohl dříve dát výpověď a teprve poté se stát whistleblowerem. Změnilo by to podle vás něco?

3. Margin Call (2011)

Thriller ze světa velkých peněz vypráví příběh klíčových postav investiční firmy v průběhu jednoho z prvních dnů finanční krize, jež se rozpoutala roku 2008. Když nezkušený finanční analytik Peter Sullivan (Zachary Quinto) odhalí informace, které mohou jeho firmu poslat ke dnu, vyvolá tím řetězec rozhodnutí – finančních i morálních – a katapultuje životy všech zainteresovaných na pokraj katastrofy. Pomocí skvěle vykreslených lidských charakterů film Margin Call ukazuje, že nic není jen černé, nebo bílé. V dalších rolích fascinujícího debutu scenáristy a režiséra J. C. Chandora se představují Kevin Spacey, Paul Bettany, Jeremy Irons, Stanley Tucci a Demi Moore. Margin Call nabízí neúprosný a odvážně autentický pohled na finanční průmysl a jeho aktéry ve chvíli, kdy stojí před rozhodnutími, která utvářejí budoucnost celého světa.

- 1) Co zjistil Petr?
- 2) Ve filmu se používá označení „páka“. Vysvětlete jeho použití v ekonomice a vliv na ekonomickou krizi?

4. Tucker: The Man and His Dream (1988)

Vynálezce Preston Tucker na konci druhé světové války rozvíjí vizi auta budoucnosti, technicky dokonalého, a přitom velmi laciného vozidla. Jeho myšlenka ale nemá úspěch, protože proti odporu velkých automobilových koncernů v Detroitu nemá Tucker šanci bojovat.

- 1) Jak získal Preston Tucker peníze na rozjezd svého podnikatelského projektu? Jaké moderní metody shromažďování podnikatelského kapitálu znáte?
- 2) Co bylo hlavní příčinou jeho neúspěchu?

5. Aviator (1988)

Život Howarda Hughese patří k nejvíce fascinujícím příběhům, jaké Amerika předchozího století zrodila. Tento letecký průkopník, režisér i producent, ropný magnát a muž nejedné další činnosti a tváře totiž vynikal nejen svým všestranným talentem, ale i svou výstřední

povahou. A film THE AVIATOR v režii legendárního Martina Scorseseho (Zuřící býk, Mafiáni) se bude soustředit právě na nejzajímavější úsek Hughesovy (Leonardo DiCaprio) životní dráhy. Tedy období, kdy natáčel své filmy, testoval letadla vlastní výroby a proháněl hollywoodské krásky Katharine Hepburn (Cate Blanchett), Avu Gardner (Kate Beckinsale) a Jean Harlow (Gwen Stefani)

- 1) Jak získal Howard Huges prostředky na rozjezd svého podnikatelského projektu? Jaké moderní metody shromažďování podnikatelského kapitálu znáte?
- 2) Co bylo hlavní příčinou jeho neúspěchu?

6. Twelve Angry Men (1957)

Dvanáct porotců má jednomyslně rozhodnout o vině či nevině mladého muže, který je obviněn z vraždy svého otce. Porotci jsou průměrní Američané s obyčejnými zájmy a zaměstnáním. V průběžném hlasování jedenáct hlasuje za vinu, jenom porotce číslo 8 je proti.

- 1) Film byl natočen v roce 1957. Domníváte se, že podobný postup může působit i nyní? Znáte nějaký příklad?
- 2) Architekt Davis vyslovuje vážné výhrady k průběhu soudního jednání a kritizuje i způsob šetření celého případu. Jakým způsobem mění rozhodnutí skupiny porotců? Jaké nástroje k tomu používá?

7. The Devil Wears Prada (2006)

V závratném světě newyorské módy, kde nepovedený účes může zabít celou vaši kariéru, je časopis Runway vysněným Olympem všech, kdo se jen trochu zajímají o svůj vzhled. Pod vedením nejmocnější ženy módního průmyslu Mirandy Priestly (Meryl Streep), která mu vládne tvrdou rukou s dokonale pěstěnými nehty, je Runway obávaným testem, kterým musí projít každý, kdo chce v tomto světě něco znamenat. Při plnění svého poslání – učinit z Runway módní bibli New Yorku, a tedy zároveň celého světa – nepřipustí, aby jí cokoliv stálo v cestě... včetně dlouhé řady asistentek, které nesplnily její očekávání. Je to práce, ve které nemůže vydržet nikdo, kdo má alespoň špetku sebeúcty – ale zároveň místo, pro něž by milióny mladých Newyorčanek dokázaly zabít.

- 1) Jakou motivaci měla Andy k získání právě tohoto místa?
- 2) Jak se mění v průběhu příběhu?

8. Up in the Air (2009)

Životní cíl Ryana Binghamu asi většině z vás bude připadat směšný. Chtěl by nalétat 10 miliónů leteckých mil a díky tomu vstoupit do elitní společnosti několika málo vyvolených. Pravděpodobnost splnění téhle „mission impossible“ je velmi vysoká, protože Ryan prakticky

žije v letadle. Jako zaměstnanec společnosti, která se zabývá podnikovou optimalizací (v překladu to znamená, že jde o profesionální vyhazovače z práce), nepřetržitě létá po Spojených státech a snižuje stavy ve firmách, jejichž šéfové nemají dost odvahy na to, aby své lidi propustili sami.

- 1) Pokud byste prováděli „downsizing“ ve vlastní společnosti, dali byste přednost metodě, kterou používal Ryan nebo té, kterou vyvíjí Natálie? Proč?
- 2) Jaké vidíte výhody a nevýhody outsourcingu motivačních pohovorů?

9. Disclosure (1994)

Snímek se dočkal značného diváckého ohlasu kvůli své velmi žhavé tematice - sexuálnímu obtěžování na pracovišti - respektive jejímu obrácení. Agresorem tu není muž, jako ve většině případů, ale přitažlivá žena, jíž pozice nadřízené dává moc uplatnit svou převahu i v soukromém životě. Téma sexuálního harašení ovšem ve filmu není řešeno osamoceně, ale jako součást zákulisního politikaření ve velké společnosti a lidské chamtivosti.

- 1) Jaké vlastnosti připisuje ve filmu Meredith mužům ve vedení firem? Jak doporučuje, aby se Tom choval?
- 2) Co nakonec pomůže Tomovi situaci zvrátit ve svůj prospěch?

10. Big Short (2015)

Sázka na nejistotu vypráví příběh čtyř outsiderů, kteří všechny vlky z Wall Street proměnili v obětní beránky. Tihle čtyři byli jediní, kdo si spočítal, že světová ekonomika nemůže růst do nekonečna. Vsadili na jednu kartu, srazili banky na kolena a krutě se napakovali. V roce 2005 jste mohli v Americe dostat stoprocentní hypotéku na luxusní vilu s dvaceti ložnicemi a bazénem a nikdo se vás neptal, jestli ji dokážete a máte z čeho splácet. Excentrický finančník a fanoušek heavy metalu Michael Burry (Christian Bale) si uvědomil, že podobných riskantních hypoték je takové množství, že se mohou stát časovanou bombou, která dřív nebo později odpálí celou americkou ekonomiku. Kdo je podle Vás ve filmu hlavní příčinou krachu amerického trhu s nemovitostmi?

- 1) Uveďte nějaký jiný příklad „spekulativní bubliny“ na trhu. Která byla historicky doložená?
- 2) Jaké nejnižší a nejvyšší číslo je na tabuli, na kterou Michael Burry zapisuje výnos svého investičního fondu?

11. The Intern (2015)

Robert De Niro hraje ve filmu Bena Whittakera, 70letého vdovce, který si uvědomil, že odchod do důchodu není až tak skvělý, jak se říká. Využije příležitosti vrátit se znovu do hry a stane se vedoucím stážistou módního webu, který založila a provozuje Jules Ostinová (Anne Hathaway).

- 1) Čím Ben pomohl Jules? Je nějaký jiný způsob, jak mohla podobný druh pomoci získat?
- 2) Jak vypadala firma, ve které Ben původně pracoval?

12. Strach a chvění (2003)

Sofistikovaná komedie Alaina Corneau vypráví autobiografický příběh spisovatelky Amélie Nothomb, jejíž kniha se stala nejlépe prodávanou novelou ve Francii. Romanticky snící mladá Belgičanka se navrácí do Japonska - země svého narození - aby našla sebe sama v pro nás tolik záhadném a absurdním světě japonského obchodu.

- 1) Proč Amélii ve firmě zakážou mluvit Japonsky? Myslíte, že by podobný důvod mohl zaznít i v českém prostředí?
- 2) Co je podle Vás příčinou pádu Amélie ve firemním žebříčku? Podaří se jí situaci nějak vyřešit?

13. Eins, Zwie, Drei (1961)

Pro natáčení příběhu o zástupci coca-coly v Západním Berlíně MacNamarovi, který uprostřed pracovních ambicí čelí kalamitě v podobě dcery svého nejvyššího šéfa z Atlanty, se totiž po letech vrátil tam, kde ve 20. letech začínal. Jenomže Berlín v roce 1961 byl jako sud s prachem a Chruščov během několika dní nejen postavil berlínskou zeď, ale udělal z Wilderovy satiry vyšumělý trhací kalendář. A tak se štáb musel stěhovat do Mnichova a scénář přepisovat, často v inspiraci dobovými titulky.

- 1) Jakou drogu použije (kromě kávy) McNamara, aby prošel náročným dnem?
- 2) Kdo je hlavním obchodním partnerem McNamary ve východním Berlíně? Co od nich McNamara chce?

14. Social network (2010)

Každá doba má své vizionáře, kteří za sebou ve stopách své geniality zanechají pozměněný svět – ale málokdy k tomu dojde bez boje o to, co se přesně událo, a kdo byl přítomen okamžiku zrození změn. Ve filmu The Social Network divákům režisér David Fincher a scenárista Aaron Sorkin umožňují nahlédnout do okamžiků, kdy vznikl Facebook, nejrevolučnější sociální fenomén nového století, prostřednictvím odlišných pohledů hyperinteligentních mladých mužů, kteří svorně tvrdí, že právě oni byli u toho, když Facebook vznikl. Výsledkem je drama plné tvoření i destrukce, drama, které se zcela záměrně vyhýbá jediné interpretaci, ale místo toho poukazuje na rozpory v subjektivních výkladech událostí, aby tak zrcadlilo stále se měnící sociální vztahy, které jsou pro naši současnost charakteristické.(

- 1) Při pokusu o řešení sporu na půdě univerzity se bratři Winkelvossovové odvolávají na určitý dokument. O jaký dokument jde?
- 2) Dokážete si představit podobný druh sporu na JAMU? Například při přenosu divadelní inscenace do profesionálního divadla? Jak byste tento spor řešili?

15. Hail Caesar (2016)

Někteří lidé mají úžasnou schopnost vyřešit i ten největší problém. Prototypem takového člověka je Eddie Mannix, jehož polem působnosti jsou hollywoodská filmová studia. Den „žehliče problémů“ Eddieho (Josh Brolin) začíná brzy ráno riskantní záchranou pověsti mladičké hvězdičky, která už už padá do morálního bahna a do spárů policie. Hned nato smiřuje rozrušené církevní představitele, které naštvál scénář připravovaného biblického velko filmu. Režisérovi sofistikovaných dramát (Ralph Fiennes) musí do hlavní role vnútit hvězdného představitele kovbojů, který sice umí házet lasem, zato neumí mluvit. A to není všechno. Problémy mu dělá i hvězdná plavkyně Anna (Scarlett Johansson), jež má choulostivé osobní trable, a slavný tanečník Burt (Channing Tatum), jenž se z ničeho nic začal chovat divně. A to pořád není všechno. Největší vrásky na čele mu vykloubila superstar Baird Whitlock (George Clooney), který byl unesen neznámou organizací, jež si říká Budoucnost, uprostřed natáčení velko filmu Ave, Caesar! Pro ostříleného Eddieho ale sebevětší krize není problémem, nýbrž výzvou.

- 1) Jakým hrozbám čelila hollywoodská studia v době, kdy se odehrává děj filmu?
- 2) Jaké příležitosti viděl Eddieho ve změně kariéry? Proč se nakonec rozhodl jinak?

16. . Citizen Kane (1941)

Neposlušné dítě Hollywoodu Orson Welles natáčel toto legendární drama, které se stalo milníkem ve vývoji filmové řeči i vypravěčských postupů, již ve svých pětadvaceti letech. Welles svou režijní prvotinu pojal jako rekonstrukci osudů fiktivního magnáta Kanea, sestavovanou novinářem - využívá k tomu filmové týdeníky, rozhovory s pamětníky atd. Postupně upřesňovaný obraz titulního hrdiny ztrácí svou původní gloriolu - ukazuje se, že peníze a moc ještě nezaručují štěstí. Občan Kane vzbudil v době svého uvedení skandál, protože tiskový magnát miliardář William Randolph Hearst vztáhl vyprávěný příběh na sebe... Z devíti nominací na Oscara v roce 1941 získal film sice jen jednu (za scénář, na němž spolupracoval sám Welles s Hermanem J. Mankiewiczem), ale od té doby suverénně vítězí v mnoha prestižních anketách nejrespektovanějších světových kritiků.

- 1) Odkud byly finance, které Kane použil na koupi novinového nakladatelství?
- 2) Jaké prostředky využíval Kane pro zvýšení prodeje?

17. Hudsucker Proxy (1994)

Čerstvý absolvent university Norville Barnes přijíždí do New Yorku hledat své štěstí v oblasti obchodu a financí. Ve stejnou dobu, kdy Norville získává místo v podatelně velké společnosti Hudsucker Industries, vrhá se její zakladatel Waring z okna 44. poschodí na chodník...

Správní rada panikaří. Hudsuckerova smrt znamená, že jeho podíl na majetku firmy bude nabídnut široké veřejnosti. Pouze jeden člověk zůstává chladným - Sidney J. Mussburger. Má totiž plán - nasadit na místo prezidenta společnosti naprostého imbecila a změnit tak zájmy společnosti na zájmy členů správní rady. Ale kde najít takového trouba, který by vše bez otázek přijal? V tom přichází do místnosti Norville Barnes..

- 1) Odkud byly finance, které Kane použil na koupi novinového nakladatelství?
- 2) Jaké prostředky využíval Kane pro zvýšení prodeje?

18. Vážení přátelé ano (1989)

Během výměny funkcí v podniku na výrobu zdravotní keramiky Fortuna se samostatný referent Bohouš Fisher stane náměstkem nového ředitele Evžena Dlaska. Jenže Bohouš není tak úplně přesvědčený, že to je právě to, co by chtěl dělat. Jeho snem je spíše nějaká užitečnější, tvůrčí práce, například stavba kachlových kamen. Takže zatímco řeší všemožné problémy pracovní, například s opařenou mileneckou dvojicí, i soukromé, třeba se školními problémy svých dcer, nechá si přivést nářadí ke stavbě kamen, sežene si odbornou literaturu a pustí se do práce.

- 1) Jsou problémy popsané ve filmu aktuální i nyní? Pokud ano, jak si to vysvětlujete?
- 2) Jaká byla hodnota všech podniků zprivatizovaných po změně režimu v roce 1989.

Reference:

FRANCO, Alexander. *The Framework of an MBA Course for Learning About Business Through the Cinema* [online]. Stanford, 2016 [cit. 2016-10-27]. Stamford International University.

MONACO, James. *Jak číst film: svět filmů, médií a multimédií : umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2004. Albatros Plus. ISBN 80-00-01410-6.

+ dle potřeby odborná literatura z managementu, marketingu, psychologie, atd.